

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ

A. Οι φοιτητές του 6^{ου} εξαμήνου θα εκπονήσουν εργασίες σε ομάδες των πέντε (5) ατόμων. Στο eclass του μαθήματος θα βρείτε αναρτημένα τα ονόματα της κάθε ομάδας, το θέμα της διδακτικής ενότητας πάνω στην οποία θα εργαστείτε ως ομάδα και το template πάνω στο οποίο θα γράψετε την εργασία σας.

Προσοχή! Η διδακτική σας πρόταση θα έχει **διάρκεια μία (1) διδακτική ώρα**, ήτοι 45 λεπτά. Ως εκ τούτου από την διδακτική ενότητα που σας έχει ανατεθεί μπορείτε να επιλέξετε μέρος της και όχι ολόκληρη και να σχεδιάσετε τη διδακτική σας πρόταση. **Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να χρησιμοποιήσετε ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο από το Ψηφιακό Σχολείο <https://dschool.edu.gr/>** (Διαδραστικά Σχολικά Βιβλία, Αποθετήρια Φωτόδεντρο).

B. Οι εκτός κύκλου φοιτητές θα υλοποιήσουν ατομική εργασία.

Το θέμα της εργασίας είναι: «Η σημασία του μαθησιακού κλίματος στην εκπαιδευτική διαδικασία».

Η εργασία δεν πρέπει να ξεπερνά τις 1500 λέξεις και θα πρέπει να ακολουθεί τις προδιαγραφές των γραπτών εργασιών όπως περιγράφονται παρακάτω.

Όλες οι εργασίες θα πρέπει να αναρτηθούν στο eclass του μαθήματος.

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής εργασίας: 15/6/22.

A. Κανόνες για μια σωστή εργασία

- Κατανοήστε και απαντήστε με ακρίβεια στο θέμα που σας έχει δοθεί

- Η κατανόηση του τίτλου είναι το πρώτο βήμα που θα πρέπει να κάνετε. Είναι σύνηθες ο φοιτητής να μην καταλάβει με ακρίβεια το τι ζητά η γραπτή εργασία και να έχει κατά νου άλλα πράγματα. Το σίγουρο είναι ότι σας έχουν ζητήσει να επεξεργαστείτε κάποιο θέμα που ήδη έχετε μελετήσει. Διαβάστε με προσοχή τον τίτλο της γραπτής εργασίας (ή την εκφώνηση) του θέματος και βεβαιωθείτε ότι έχετε καταλάβει τι σας ζητά και ποιες απαντήσεις θα πρέπει να δώσετε. Οι

τίτλοι των γραπτών εργασιών, είναι διαφόρων τύπων. Άλλοτε παραπέμπουν στο υλικό που έχετε μελετήσει σε συνδυασμό με βιβλιογραφία, άλλοτε σε συνδυασμό στατιστικών πινάκων, άλλοτε πάλι σε σύνθεση διαφόρων απόψεων με αναφορά στα αντίστοιχα κείμενα. Όποια μορφή και αν έχει ο τίτλος, πριν ξεκινήσετε να γράφετε θα πρέπει να είστε απόλυτα σίγουροι για το ζητούμενο της εργασίας και για το γνωστικό αντικείμενο που καλύπτει.

- Όταν είστε απόλυτα σίγουροι ότι έχετε κατανοήσει τι σας έχουν ζητήσει και τι πρέπει να κάνετε, συγκεντρώστε τις σκέψεις σας και σημειώστε όλες τις έννοιες ή λέξεις-κλειδιά που θεωρείτε ότι έχουν σχέση με τον τίτλο της γραπτής εργασίας. Με αυτό τον τρόπο θα σχηματιστεί μια αρχική, πρόχειρη εικόνα του σκελετού της εργασίας σας. Αφού συγκεντρώσετε κάποιες βασικές ιδέες, τότε μπορείτε να προχωρήσετε στο επόμενο βήμα.
- Σε αυτή τη φάση χρειάζεται να συγκεντρώσετε τις πληροφορίες (τα δεδομένα) για το θέμα σας. Άρθρα ερευνητών δημοσιευμένα σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά, βιβλία και το διαδίκτυο είναι οι βασικές σας πηγές.
- **Προσέξτε όμως:** Γραπτή εργασία δεν σημαίνει σκόρπιες ιδέες και πληροφορίες. Και κυρίως: δεν σημαίνει συρραφή αυτούσιων κομματιών από το διαδίκτυο, χωρίς βιβλιογραφική πηγή (αυτό σημαίνει λογοκλοπή!!) και χωρίς έλεγχο για την εγκυρότητα κι αξιοπιστία του ιστότοπου. Χρειάζεται μια **κριτική σύνθεση** όσων βρήκατε και μια λογική που θα πρέπει να ακολουθήσετε στην εργασία σας, ώστε να έχετε ένα πλάνο με σωστή διάρθρωση.

- Οργανώστε τη δομή της εργασίας σας

Τις περισσότερες φορές οι τίτλοι των γραπτών εργασιών σας παραπέμπουν σε περισσότερα από ένα κεφάλαια. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να κάνετε μια σύνθεση από το υλικό που έχετε μελετήσει και να δώσετε μια δομημένη απάντηση. Το κείμενο θα πρέπει να ακολουθεί μια λογική σειρά, η οποία θα επεξηγεί και θα οδηγεί τον αναγνώστη στους δικούς σας συλλογισμούς, που θα πρέπει εύκολα να καταλάβει τη δομή και οργάνωση του κειμένου σας.

Μια εργασία συνήθως έχει τρία κύρια μέρη: *Εισαγωγή*, *Κυρίως Θέμα* και *Συμπεράσματα*. Ακολουθούν οι *Βιβλιογραφικές Αναφορές* και τα *Παραρτήματα* (αν υπάρχουν). Μην ξεχνάτε να κοιτάτε σε τακτά διαστήματα τον τίτλο της εργασίας. Έτσι ελέγχετε εάν ξεφύγατε από τον στόχο και το αντικείμενό σας. Η ανάπτυξή τους είναι κατά βάση υποκειμενικό θέμα. Υπάρχουν, ωστόσο, και ορισμένοι βασικοί κανόνες που οφείλτε να ακολουθήσετε.

- Αναπτύξτε το θέμα με δικά σας λόγια και με βάση τις πηγές σας

Είναι βασικό να αναπτύξετε την εργασία σας **με δικά σας λόγια** και όχι επαναλαμβάνοντας εκφράσεις, παραγράφους ή προτάσεις που είναι ήδη διατυπωμένες στα βιβλία, στα άρθρα που διαβάσατε ή ακόμα χειρότερα, που βρίσκει κανείς έτοιμες στο διαδίκτυο ή αλλού. Μην παρουσιάζετε ιδέες άλλων για δικές σας. Επίσης, αποφύγετε την συνεχή παράθεση αποσπασμάτων, αν δεν είναι

αναγκαίο. Οι σκέψεις σας θα αναπτυχθούν πολύ καλύτερα, εάν ακολουθήσετε τα δικά σας λόγια και τις δικές σας εκφράσεις. Εάν θέλετε να προσθέσετε μια παράγραφο, ή σκέψεις άλλου συγγραφέα, τότε θα πρέπει να αναφέρετε το όνομά του και την πηγή της πληροφορίας μέσα στο κείμενό σας, αλλά και στη βιβλιογραφικές σας αναφορές, στο τέλος του κειμένου. Όταν χρησιμοποιείτε αυτούσιο κομμάτι από εργασία, δημοσίευση, άρθρο, βιβλίο κτλ άλλων, τότε **ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ** πρέπει να το βάζετε σε εισαγωγικά και να αναφέρετε, εκτός από τον συντάκτη και το έτος δημοσίευσης, και τον αριθμό σελίδας του κειμένου στο οποίο το βρήκατε (πχ, Γεωργίου, 2015, σελ 15). Η αντιγραφή ισοδυναμεί με αποτυχία. Η λογοκλοπή είναι βαρύ ακαδημαϊκό παράπτωμα και ποινικό αδίκημα κατά την νομοθεσία! Βλ σχετικό κεφάλαιο παρακάτω.

Είναι καλό να παραθέτετε τα επιχειρήματά σας και τις σκέψεις σας με δομημένο τρόπο. Η εργασία σας πρέπει να περιλαμβάνει ενότητες και υποενότητες, στις οποίες θα έχετε δώσει τον κατάλληλο τίτλο. Κάθε ενότητα και υποενότητα πρέπει να έχει περιεχόμενο που: α) να αντιστοιχεί στον τίτλο της ενότητας ή υποενότητας, β) να μην επικαλύπτεται με εκείνο των άλλων ενοτήτων και υποενοτήτων, γ) να συνδέεται και να μην αντιφάσκει με το περιεχόμενο των ενοτήτων-υποενοτήτων που προηγούνται ή έπονται.

Από παράγραφο σε παράγραφο και από ενότητα σε ενότητα, το κείμενο πρέπει να αναπτύσσει βαθμιαία μια ολοκληρωμένη επιχειρηματολογία, δηλαδή την συνθετική, κριτική και τεκμηριωμένη άποψή σας για το ζητούμενο της εργασίας.

B. Η δομή του κειμένου

Κάθε γραπτή εργασία περιλαμβάνει συνήθως τα εξής μέρη:

Εισαγωγή

Στην Εισαγωγή, που μπορεί να έχει έκταση μιας ή δύο μικρών παραγράφων, δύο είναι τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσει ο φοιτητής:

- Εξηγεί με δικά του λόγια, το θέμα, το αντικείμενο της εργασίας, ελέγχοντας συγχρόνως κατά πόσο έχει κατανοήσει αυτό που του ζητείται να αναλύσει.
- Αναφέρει πώς πρόκειται να διαρθρώσει την εργασία, πώς θα ανταποκριθεί στα ζητούμενά της, καθώς και ποια μεθοδολογία θα ακολουθήσει.

Κυρίως σώμα της εργασίας

Πρόκειται για ένα κείμενο που δεν είναι περιγραφικό, αλλά αναλυτικό και συνθετικό. Αυτό σημαίνει ότι ο φοιτητής δεν θα πρέπει να μεταφέρει αυτούσια μέρη ή αποσπάσματα από τις πηγές του στο κείμενο του, αλλά να αναπτύξει με δικό του τρόπο τις πληροφορίες που έχει εντοπίσει σε βιβλιογραφικές πηγές.

Συμπεράσματα

Εδώ ο φοιτητής, σε μια συνήθως παράγραφο συντάσσει ένα είδος σύνοψης όσων παρουσίασε στην εργασία του, όπου σημειώνονται τα κυριότερα (τα βασικά) σημεία της εργασίας που εκπόνησε.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Ο φοιτητής παρουσιάζει τις βιβλιογραφικές πηγές που έχει χρησιμοποιήσει μέσα στην εργασία του. ΠΡΟΣΟΧΗ: εδώ παρουσιάζονται ΜΟΝΟΝ όσα άρθρα, βιβλία, ιστοσελίδες κτλ χρησιμοποιήθηκαν και υπάρχουν ως πηγές μέσα στο κείμενο της εργασίας.

Παραρτήματα

Εδώ βάζετε ό,τι υλικό θέλετε να προσθέσετε, αλλά δεν θέλετε να διακόψετε τη ροή του κειμένου σας, πχ ένα ερωτηματολόγιο, ή μια εικόνα ή ένα πρόσθετο (συμπληρωματικό) κείμενο. Δεν είναι απαραίτητο να υπάρχουν Παραρτήματα σε κάθε εργασία.

Γ. Η δομή των εργασιών

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΡΟΣ (με υποενότητες βλ παρακάτω)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ (βλ παρακάτω)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ (αν υπάρχουν)

Πιο αναλυτικά:

Στο **ΕΞΩΦΥΛΛΟ** πρέπει να βρίσκονται γραμμένα:

- Ο φορέας όπου εκπονείται η διπλωματική εργασία (δηλ το ΔΠΘ-ΤΜΒΓ), + λογότυπα
- Ο τίτλος της εργασίας.
- Η ομάδα εργασίας, με τα ονοματεπώνυμά σας + ΑΕΜ,
- Το ονοματεπώνυμο του/της Επιβλέποντος/ουσας ΔΕΠ (προαιρετικά)
- Ο τόπος και ο χρόνος κατάθεσής της (δηλ, Αλεξανδρούπολη,

2022)

- Τα **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**
- Είναι η δομή της εργασίας (η εργασία με μια ματιά!)
- Χρησιμοποιήστε τον αντίστοιχο **Οδηγό** που υπάρχει μέσα στο Word (Εισαγωγή – Αναφορά – Ευρετήρια και Πίνακες), που σας φτιάχνει τον Πίνακα Περιεχομένων ή το Ευρετήριο, και το κυριότερο, τα **ενημερώνει αυτόματα**, σύμφωνα με τις αλλαγές που εσείς κάνετε στο περιεχόμενο της εργασίας σας.

Στην **ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

- Παρουσιάζετε **το σκεπτικό** σας την αφετηρία/ τον αρχικό προβληματισμό κι ενδιαφέρον σας για το θέμα, στην ουσία ξαναγράφετε πιο αναλυτικά τον τίτλο και τη σημασία του.
- Μετά, **περιγράφετε, με συντομία, τα μέρη της εργασίας** (και σε τι αναφέρεται το καθένα), ώστε να βοηθήσετε τον αναγνώστη να σχηματίσει μια πλήρη εικόνα του τι περιέχει η συγκεκριμένη εργασία.
- Η Εισαγωγή είναι καλύτερα να γραφτεί **αφού ολοκληρώσετε** την εργασία σας.

Το **ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΡΟΣ** της εργασίας, όπου παρουσιάζετε:

- Το περιεχόμενο της εργασίας -σύμφωνα με τα ζητούμενα της εκφώνησης

Τα **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ** (ή Επίλογος)

Σύντομα και «ζουμερά» παρουσιάζετε τα όσα θέλετε να κρατήσουμε από τη συγκεκριμένη θεωρία.

Οι **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ** (βλ παρακάτω)

Δ. Οι βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές

Κάθε αναφορά σε γεγονότα και απόψεις που προέρχεται από εξωτερικές πηγές – βιβλία, περιοδικά, ηλεκτρονικά αρχεία, βάσεις δεδομένων, προσωπικές συνεντεύξεις, εφημερίδες, τηλεόραση, έντυπα, κ.τ.λ.– πρέπει να επισημαίνεται, τόσο μέσα στο κείμενο όσο και στις βιβλιογραφικές αναφορές, στο τέλος της εργασίας. Αυτού του είδους οι παραπομπές διασφαλίζουν τα πνευματικά δικαιώματα του συγγραφέα, κατοχυρώνοντάς τον νομικά, και φανερώνουν σεβασμό στους άγραφους νόμους της επιστημονικής δεοντολογίας. Ο αναγνώστης μπορεί να ελέγξει τα πλήρη στοιχεία της παραπομπής, ανατρέχοντας στο τμήμα των Βιβλιογραφικών Αναφορών στο τέλος της εργασίας.

Σχετικά με το APA μπορείτε να ενημερωθείτε από **την ιστοσελίδα:**
<https://apastyle.apa.org/>

Από την καρτέλα «*STYLE AND GRAMMAR GUIDELINES*» επιλέγετε «*References*» και στη συνέχεια «*Reference Examples*», όπου θα βρείτε παραδείγματα για όλες τις πιθανές περιπτώσεις παράθεσης βιβλιογραφικής παραπομπής και βιβλιογραφικής αναφοράς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Η τελευταία έκδοση APA Referencing Style είναι η **έκδοση 7**. Ωστόσο, επειδή οι διαφορές της από την έκδοση 6 είναι μικρές, ενδεχόμενα λάθη ή αβλεψίες που αφορούν αυτές τις διαφορές δε θα ληφθούν υπόψη.

> Επίδειξη του τρόπου παράθεσης βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών με σημείο αναφοράς ενδεικτικό παράδειγμα εργασίας φοιτητή από την ιστοσελίδα <https://apastyle.apa.org/> (Home → Style and Grammar Guidelines → Paper Format → Sample Papers και μετά επιλογή [Annotated student sample paper](#) ή [Student sample paper](#))

Ε. Η γλώσσα του κειμένου

Καλό θα ήταν ο λόγος που χρησιμοποιείτε να είναι απλός και περιεκτικός, χωρίς μεγάλες προτάσεις, ενώ ιδιαίτερο βάρος πρέπει να δίνεται στην επιχειρηματολογία και την επιστημονική τεκμηρίωση των απόψεων που εκθέτετε.

Στη συνέχεια επισημαίνονται ορισμένα από τα πιο συχνά γραμματικά, συντακτικά, αλλά και τυπογραφικά λάθη.

- Αφήνετε πάντα ένα κενό (space) μετά τα σημεία στίξης (αλλά όχι πριν!) και μην «κολλάτε» τις λέξεις.
- Οι παράγραφοι δηλώνονται με τη χρήση μιας «εσοχής» (tab) ή αφήνοντας μια σειρά κενή (enter).
- Προσοχή επίσης στη χρήση του κόμματος: Το κόμμα υποδεικνύει μικρή παύση κατά την εκφορά του λόγου. Πιο συγκεκριμένα, το χρησιμοποιούμε για να χωρίζουμε ασύνδετες προτάσεις ή λέξεις (παράδειγμα: *Ο δάσκαλος, ο μαθητής, το διδακτικό αντικείμενο, αποτελούν τρεις βασικούς πόλους της εκπαιδευτικής διαδικασίας*), μετά την κλητική (*Παιδιά, ας αρχίσουμε το μάθημα*), ή για να χωρίσουμε τις δευτερεύουσες προτάσεις από τις κύριες (*Δεν πήγαμε εκδρομή, γιατί έβρεξε*). Εξαιρέση αποτελούν οι ειδικές, οι πλάγιες ερωτηματικές και οι λεγόμενες διστακτικές προτάσεις. Παραδείγματα: *Οι μαθητές πιστεύουν πως το μάθημα πρέπει να γίνεται με άλλο τρόπο. Αναρωτιούνται αν ο δάσκαλος θα συμφωνούσε μαζί τους. Φοβούνται μήπως δεν συμφωνεί.*
- Αποφύγετε τις μεγάλες προτάσεις, που ξεπερνούν τις τέσσερις-πέντε σειρές. Έχετε πάντα κατά νου το απλουστευμένο συντακτικό σχήμα «υποκείμενο-ρήμα-αντικείμενο» και προσπαθείτε να μην παρεμβάλετε μακροσκελείς δευτερεύουσες προτάσεις. Διατυπώνετε τις σκέψεις σας με τρόπο κατά το δυνατόν απλό, κατανοητό και συγχρόνως μεστό, σε σύντομες και ξεκάθαρες εννοιολογικά προτάσεις.
- Επιχειρείτε εύλογο χωρισμό των παραγράφων. Κακή επιλογή, όμως, είναι και η χρήση υπερβολικά σύντομων παραγράφων (και μάλιστα διαδοχικών) που στερούνται ανάπτυξης. Μην ξεχνάτε ότι ένα επιστημονικό κείμενο δεν πρέπει να είναι απλώς περιγραφικό. Είναι σκόπιμο να αναλύετε τα ζητήματα που προκύπτουν από τη μελέτη σας, να συνθέτετε κατά το δυνατόν τα βιβλιογραφικά δεδομένα και να διατυπώνετε και τις δικές σας, κριτικές, απόψεις.
- Αποφύγετε τη χρήση του α' ενικού προσώπου, όταν γράφετε. Όπου είναι απαραίτητο, μπορείτε να καταφύγετε στο α' πληθυντικό: *Στη συνέχεια της μελέτης μας, θα επιχειρήσουμε...* Προτιμότεροι όμως είναι άλλοι συντακτικοί τύποι: η αλλαγή του υποκειμένου (*Η παρούσα μελέτη δεν θίγει ζητήματα όπως...*), ή η παθητική φωνή: (*Στην μελέτη αυτή επιχειρείται μία νέα προσέγγιση...*), που σας βοηθούν να αποφύγετε τον «ύφαλο» του α' προσώπου.
- Αποφεύγετε επίσης τους αδόκιμους τύπους της καθαρεύουσας. Καταφύγετε καλύτερα σε γλωσσικούς τύπους που σας είναι πιο οικείοι, τους οποίους θα μπορείτε και να χειριστείτε καλύτερα.
- Αν το κείμενό σας περιλαμβάνει αφήγηση στο παρελθόν, χρειάζεται προσοχή η

μίξη χρόνου αόριστου και παρατατικού. Αποφύγετε τον πιο λογοτεχνικό ιστορικό ενεστώτα.

- ☒ Συχνά είναι και τα προβλήματα που προκαλεί η χρήση του μονοτονικού συστήματος. Μην παραλείπετε να ακολουθείτε τους κανόνες του. Στο μονοτονικό σύστημα, οι μονοσύλλαβες λέξεις δεν τονίζονται. Μία από τις πιο συχνές εξαιρέσεις αποτελούν τα ερωτηματικά *πού* και *πώς*, που τονίζονται προκειμένου να ξεχωρίζουν από τους όμοιούς τους συνδέσμους ή αντωνυμίες. Προσοχή όμως: το ερωτηματικό *τι* δεν τονίζεται ποτέ, αφού δεν υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης με άλλον όμοιο τύπο.
- Τέλος, για το *νι* (*ν*) της αιτιατικής πτώσης στα άρθρα, που συχνά προβληματίζει, σας υπενθυμίζω ότι διατηρείται μόνο όταν η επόμενη λέξη αρχίζει με φωνήεν ή με ένα από τα σύμφωνα *κ*, *π*, *τ*, *ξ*, και *ψ* για τα θηλυκά, ενώ πλέον διατηρείται στην αιτιατική σε όλα τα αρσενικά. Επίσης, το τελικό *ν* διατηρείται πάντα στην προσωπική αντωνυμία του τρίτου προσώπου αυτόν, τον, καθώς και στο τροπικό επίρρημα σαν.

ΣΤ. Η εμφάνιση των εργασιών

- Είναι σημαντικό το κείμενό σας να προσεγγίζει κατά το δυνατόν (και, κυρίως, να μην ξεπερνά) τον αριθμό λέξεων (ή σελίδων) που προβλέπει η εκφώνηση κάθε εργασίας. Με αυτό τον τρόπο ασκείστε να συγκροτείτε τις σκέψεις σας και το αποδεικνύετε έμπρακτα με το κείμενό σας.
- Αριθμείτε τις σελίδες της εργασίας σας.
- Για την διαμόρφωση της σελίδας του κειμένου, καλό είναι να χρησιμοποιείτε καθιερωμένες προδιαγραφές:

<i>Γραμματοσειρά:</i>	Times New Roman/ Calibri
<i>Μέγεθος γραμματοσειράς</i>	12
<i>Περιθώρια:</i>	Επάνω: 2,54 εκ. Κάτω: 2,54 εκ. Αριστερά: 3,17 εκ. Δεξιά: 3,17 εκ.
<i>Διάστιχο:</i>	Μονό
<i>Μορφή παραγράφου</i>	Διάστημα πριν και μετά: 6
<i>Στοίχιση κειμένου:</i>	Πλήρης
<i>Αρίθμηση σελίδων:</i>	Υποσέλιδο – δεξιά

